

Ahosiwo
kple
Ame Bubu Siwo
Hiã

Randolph Dunn ye nye esia

Ahosiwo Kple Ame Bubu Siwo Hiã

Nuwɔwɔ ɔe Ahosiwo Nju Madzemadzee

Mateo 23 kpukpui 14 "Baba na mi, agbalẽfialawo kple Farisitɔwo, alakpanuwɔlawo! elabena miedua ahosiwo fe afewo, eye miedoa gbe ɔa didi le avatsokaka ta, eyata miawɔ tohehe si lolo wu."

Marko 12 kpukpui 38 vasede 40 gblɔ be "Mikpɔ nyuie le agbalẽfialawo nju, amesiwo lãa awu legbewo zɔzɔ kple gbedoname le asiwo me, eye zikpui nyuitɔwo le wo si le fufɔfewo kple bubufewo le kplɔɔfɔfewo, amesiwo ɔua ahosiwo fe afewo eye wodoa gbe ɔa didiwo hena avatsokaka. Woawɔ fɔbubu gãtɔ."

"Le nkeke mawo me la, esi nusrɔlawo fe xexlẽme nɔ dzidzim ɔe edzi la, Hela Yudatɔwo to nyatofe ɔe Hebri Yudatɔwo nju be wonje aɔaba fu wofe ahosiwo dzi le nuɔɔɔ mama gbesiagbe me". Dɔwɔwɔ 6 kpukpui 1 lia.

Wofe Fomea fe Agbanɔamedzi

Timoteo Gbãtɔ 5 kpukpui 3 vasede 8 gblɔ be "Mide bubu ahosi siwo nye ahosi vavãwo nju. Ke ne viwo alo tɔgbuiyɔviwo le ahosi si la, ne woasrɔ mawuvɔvɔ na woawo nɔtɔ fe afemetɔwo gbã [to wofe fomea dzi kpɔkpɔ me, eye woatɔ ɔe wo dzilawo gbɔ, elabena esia dzea Mawu nju."

Ahosi vavã si wogblẽ ɔi la, tɔ efe mɔkpɔkpɔ ɔo Mawu dzi eye wòyi edzi le kukuɔɔɔewo kple gbedododawo me zã kple keli, gake amesi tɔ eɔkui na la ku esime wòle agbe gɔ hã. De se na nu siawo hã, ale be njuke manɔ wo nju o. Gake ne ame aɔe melé be na efe fometɔwo, vevietɔ efe afemetɔwo o la, egbe xɔse la eye wòvɔɔi wu dzimaxɔsetɔ. Ne nyɔnu xɔsetɔ aɔe fe fometɔwo nye ahosiwo la, nekpɔ wo dzi. Megana agba na hame la o, ale be wòalé be na amesiwo nye ahosiwo vavã.

Nufɔfɔfula fe nya: Ne edze abe nyɔnu xɔsetɔ aɔe si si fometɔ ahosiwo le la ɔe nɔtsu xɔsetɔwo ɔa ene. Ke hã, wokpɔa mɔ be Kristotɔwo katã, nɔtsu alo nyɔnu, nalé be na wo. Dewohi ele be nɔtsua nana nunɔamesiwo, ale be wòagado agba na hamea o. Ahosi siwo wonɔ nju na la awɔ beléle na ame fe ɔa, si ana woafɔ asa na fometɔ nɔtsu aɔe si "kpɔa" ahosiwo dzi le efe fomea alo fome gã me fe masɔmasɔ ɔesiadɔ. Wu nyanɔɔɔo nu.

Sɔlemeha la fe Agbanɔamedzi.

"Aleae míeva nya lɔlɔ: Mesia la tɔ efe agbe na ɔe mía ta. Míawo hã, ele be míatsɔ míafe agbe ana ɔe mía nɔviwo ta".

"Subsuboha si le dzadze eye difofo adeke mele enu le Mawu, Fofu la nkume o lae nye esi: be wòalé be na tsyñeviwo kple ahosiwo le wofe xaxa me, eye be woagafo di ame dokui tso xexeame o".

Timoteo Gbãto 5 kpukpui 5 lia me ko. "Amesi nye ahosi vavã si wogblẽ di la, tso efe mɔkpɔkpɔ do Mawu dzi eye wòyi edzi le kukudede kple gbedodoɔ me zã kple keli, gake amesi tso edokui na la ku esime wòle agbe gɔ hã".

Nufofofula fe nya: Nyatefee, ahosi nye esi:
Fome adeke mele esi o.

- Fome si menye Kristotɔwo o le esi si makpo edzi o, dewohĩ le esi wònye Kristotɔ ta.
- Enye ahosi si si nɔtete le si medzea agbagba adeke be yeakpo yefe nuhiahiãwo gbɔ o eye wòdzena abe de wònye hiãto ene.
- Ahosi si ate nu akpo efe nuhiahiãwo gbɔ gake mekpɔa efe nuhiahiãwo gbɔ o fe Kristotɔwo fe fomewo vɔdi wu dzimaxɔsetɔwo. Wu nyanɔdodowo nu.

Timoteo Gbãto 5 kpukpui 9 kple 10 Na woanɔ ahosi nko to wo tsotsɔ de xexlẽdzesi me, nenye be:

- mexɔ fe blaade o, .
- srɔnɔtsu deka srɔ, .
- ame si xɔ nko le do nyui wɔwɔ me, .
- he viwo, .
- de amedzrowɔwɔ fia amedzrowo, .
- ko ame kokɔewo fe afɔwo, .
- lé be na amesiwo le fu kpem, .
- tso edokui na do nyui desiadẽ".

Solemeha la nɔla ahosi nko be wòawɔ do(wo) na solemeha la fe fomea fe nuhiahiãwo.

- Womegbɔ do siwo woawɔ o
- Wodea dzesi tefe siwo woawɔ do le
- Woate nu akpo nuhiahiãwo gbɔ to nuɔdu alo ga nana be woatsɔ afle nuhiahiãwo me

Wonɔla ahosiwo nko de xexlẽmea me hena do aɔ wɔwɔ.

- Womewɔ wofe do na solemeha la fe fomea le "solemexɔ" me o elabena deke menɔ anyi o.
- Ele kokoko be solemeha la nakpo ahosi dahe siwo womenɔ nko na o la dzi.

Mexɔ fe blaade o

- Le Fe Alafa Gbãto me la, nyɔnu siwo xɔ fe 60 la aku le mamã dedie nu le wofe dzigbezã 60 lia kple 70 lia dome.
- Zi gedẽ la, gbɔdɔdo fe dzodzroa nu yina le wofe agbenɔfe mamɔawo me.
- Ele kokoko be solemeha la nakpo ahosi dahe siwo mexɔ fe 60 haɔ o dzi gake womenɔ nko o elabena wokpo mo be woade srɔ eye womawɔ do si ta wonɔ nko na wo o.

Nufofofula fe nya: Sr̄ñjutsu ɔka sr̄ɔ ate ŋu anye

- a. Zi ɔka koe wòɔe sr̄ɔ
- b. Egaɔe sr̄ɔ le sr̄ɔgbegbe si na sr̄ɔɔe si gbɔɔɔ fe agbegbegbl̄n̄n̄ (matrewɔɔ) he v̄e la nu tso
- c. Wogaɔe sr̄ɔ le sr̄ɔgbegbe si na sr̄ɔɔe nu tso to ahasiwɔɔ me megbe; i.e., sr̄ɔɔe fe nubabla dzi dada tso wu to ahasiwɔɔ me.
- d. Woagaɔe sr̄ɔ ake ne sr̄ɔɔe nu tso le sr̄ñjutsu fe ku ta
- e. Ŋutsu ɔka koe wòɔe le ɣeyiɣi ɔka me- menye sr̄ɔ geɔe ɔe o
Nyanɔɔo fe nuwuwu.

Ŋko nyui x̄x̄ le ɔo nyui wɔɔ ta

- a. Nutoa me t̄wo nyae eye wodea bubu eɣu elabena ekpena ɔe ame bubuwo ŋu to efe ɔo nyuiwo wɔɔ me
- b. Womakɔ m̄ be ahosi siwo mekɔ gome le sub̄sub̄ kple ɔo nyui wɔɔ me o esime woɔe sr̄ɔ la nawe le ahosiwo nyenye megbe o.

Wohe ɔeviwo

- a. Nyɔnuwo fe vihehe fe nutefekpɔkɔ
- b. Woate ŋu aɔo dzidzenu sia gbɔ ne vi tsȳeviwo dzila ne vi ŋut̄ŋut̄ aɔe meli o ḡ h̄
- c. ɔeviwo dzi kpɔkɔ yeaɔewoyi metsɔa ɔeviwo hehe fe agbanɔamedzi o

Woɔe amedzrowɔɔ fia to ame ɔkaɔka siwo menye x̄l̄wo alo fomet̄wo o fe nuhiahīwo gbɔ kpɔkɔ enumake me

Kl̄o ame k̄k̄ewo fe af̄ to Kristoto m̄z̄lawo nana wofe dzi dze eme, si nye sub̄la fe akpa aɔe

El̄e be na amesiwo le fu kpem

- a. ɔewoh̄ kl̄uvi si wofo, x̄l̄wo alo fomet̄wo aɔe fe vi dzeagl̄ dzila, sr̄ñnyɔnu si gbl̄e ɔi alo amesi yome woti le x̄se ta, vi tsȳeviwo alo vi si womedi o si wogbl̄e ɔi be wòauli eɔokui ta.

Ets̄o eɔokui na ɔo nyui ɔesiade wɔɔ.

- a. Nu siwo ahosia w̄o hafi va zu ahosi la ɔe fia k̄te be Mawu sub̄lae wònye
- b. Ele be ame nakɔ m̄ be yefe sub̄vi fe ɔwɔnawo ayi edzi eye be yemazu vovomanɔamen̄ula, kviato, alo nyatofetola le esi wots̄e de wofe x̄l̄me me v̄o megbe o.

"Migbe ahosi suewo fe ŋko dede agbal̄e me, elabena ne wofe dzodzrowo he wo ɔa tso Kristo gbɔ la, wodina be yewoade sr̄ɔ eye to esia me la, wobua f̄ wo le esi wogbl̄e ɔo siwo ta won̄o ŋko na wo ɔo ta. Gakpe ɔe eɣu la, wosr̄a kviawɔɔ, tsatsa le afe me yi afe me, eye wosr̄a nyatofetola kple vovomanɔamen̄ulawo h̄, henɔa nya siwo mele be yewoagbl̄o o gbl̄m. Eyata, madi ahosi suewo naɔe sr̄ɔ, adzi wiwo, mikɔ wofe afewo dzi, eye migana amen̄ugbl̄enyawo gbɔgb̄o na fut̄o la o.

Korintotɔwo Gbãtɔ 7 kpukpui 8 kple 9 gblɔ Na sr̄mademadewo kple ahosiwo be enyo na wo be woanɔ tre abe nye ene. Gake ne womate ɲu aɖu wo ɖokui dzi o la, ele be woaɖe sr̄. Elabena enyo wu be woaɖe sr̄ wu be nàtɔ dzo kple dzodzro".

Nufofofula fe nya: Ame siwo meɖe sr̄ o anye amesiwo meɖe sr̄ kpɔ o, amesiwo gbe wo nɔewo kple sr̄gbegbe fe ɖasedɔgbalẽ, kple ahosiwo.

Enyo wu be woaɖe sr̄ abe

- a. Hadomegbenɔnɔ kple gbɔɔɔɔ fe dzodzrowo xea mɔ na ahosiwo be woagawɔ dɔ si sɔlemaha la hiã o.
- b. Xeyiyi si gbɔ eme naa mɔnukpɔkpɔ ame be wòatu kuviawɔwɔ ɖo eye wòazu kuviatɔ, si wɔne zi geɖe be wofoa nu tso amesiame fe nyawo ɲu hetsia dzi ɖe ɲu, si nye vovomanɔameɲutɔ.
- c. Le gbɔɔɔɔ fe dzodzro sɛɲuwo ta la, ele be ahosi ɖetugbuiwo naɖe sr̄.

Wu nyanɔɖoɖo nu

Yohanes Gbãtɔ 3 kpukpui 17 kple 18 xl̄ nu be "Amesiame si si anyigbadzinuwo le eye wòde dzesi nɔvi aɖe si hiã tu eye wòxe mɔ na efe dɔmetɔtrɔ ɖe ɲu la, aleke Mawu fe lɔl̄ ate ɲu anɔ eme? Ɖevi suewo, ele be míadzudɔ lɔl̄ ɖeɖefia to míafe nyagbɔgbɔ kple nufɔfo fe nɔnɔme dzro ko me; ele be míal̄ le nuwɔna kple nyatefe me hã".

- a. Yohanes fo nu na Kristotɔwo fe fomea ɲutsuwo kple nyɔnuwo siaa.
- b. Woakpe ɖe nɔviɲutsu le mɔxedenu aɖeke manɔmee si hiã agbemenuhiahiãwo ɲu. Zi geɖe la, Nɔviɲutsu nye nya si lɔa amewo katã ɖe eme be enye ɲutsu alo nyɔnu.

Nyanuwuwuw.

Ahosia fe fomɔtɔwo, viawo, tɔgbuiɔviwo, alo efe fomɔtɔ kplikplikpliwo fe agbanɔamedzie wònye be woakpɔ egbɔ ne mete ɲu le wo ɖokui dzi kpɔm o. Kristotɔ ɖekaɖekawo kple hameha la nakpɔ amesiwo si fome mele o alo amesiwo fe fomewo mete ɲu kpɔa wofe nuhiahiãwo gbɔ o alo gbe be yewomakpɔ wo gbɔ o. Ele be woakpɔ Kristotɔ ahosi hiãtɔwo fe nuhiahiãwo gbɔ hafi ahosi bubuwo nava.

Ele be Kristotɔwo nase veve ɖe amesiwo wonya be agbemenuhiahiãwo mele wo si o esime Tr̄subɔla Kristotɔwo ɖo kpekpeɖeɲunana Hebri Kristotɔ siwo nɔ Yerusalem.

Ahosi hiãtɔwo siwo to wofe nuwɔnawo dzi, do ɲgɔ na ahosi, xɔ ɲkɔ le nyuiwɔwɔ me, eye wonɔa agbe si dzea Mawu ɲu la, ate ɲu axɔ wo ɖe dɔ me le sɔlemaha la me. Biblia mefo nu tso tamedoɖo si ta wonɔb ɲkɔ ɖo ɲu o. Gake nye nukpɔsusue nye be wowɔ dɔ siwo Nutilã la hiã. Ate ɲu anye kpekpeɖeɲu nana amesiwo le fu kpem gake menye hiãtɔwo o, Nyanyui la fiafia nyɔnu siwo menye Kristotɔwo o, fiafia ɖetugbuiwo alesi woawɔ nu ɖe wo sr̄ɲutsuwo kple wo viwo ɲu le lɔl̄ kple bubu me eye woade dzi fo na wo be woawɔ dɔ nyuiwo hafi.